

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

31 травня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1163/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого - Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Устименко В.Є., Шиловой Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Ірпінського міського суду Київської області Чернова Дмитра Євгеновича за скаргою Шатила Олега Володимировича

встановила:

У квітні 2014 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі - Комісія) надійшла скарга Шатила О.В. на дії судді Чернова Д.Є., в якій він вказує на те, що суддя, розглядаючи цивільну справу за позовом Автогаражного кооперативу «Кермо» до Шатила О.В., позбавив його можливості реалізувати право на правову допомогу.

Також заявник зазначає про порушення Черновим Д.Є. правил суддівської етики під час слухання цієї справи, вказує на необґрунтовану відмову у задоволенні всіх його клопотань.

Тож, просить звільнити суддю із займаної посади.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 Розділу II цього Закону «Прикінцеві та перехідні положення», розгляд заяв і скарг поданих, а дисциплінарних проваджень щодо суддів розпочатих до набрання ним чинності здійснюється відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 7 липня 2010 року № 2453-VI (далі - Закон).

Відповідно до статті 86 Закону, членом Комісії Весельською Т.Ф. проведено перевірку викладених у скарзі даних та обставин.

Розглянувши матеріали перевірки, заслухавши доповідь члена Комісії, проаналізувавши її висновки, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Чернова Д.Є. необхідно відмовити з таких підстав.

У провадження судді Чернова Д.Є. надійшла цивільна справа за позовом Автогаражного кооперативу «Кермо» до Шатила О.В. про стягнення членських внесків кооперативу, внесків на цільові потреби, пені та штрафу.

Справу призначено до розгляду на 12 березня 2014 року. В цьому засіданні, під час з'ясування питання про наявність відводів та роз'яснення сторонам їхніх прав, позивач заявив, що потребує правової допомоги, просив надати йому час для її отримання. У зв'язку з цим, в засіданні оголошено перерву до 11 квітня 2014 року.

В судове засіданні 11 квітня 2014 року адвокат Шатила О.В. не з'явився. Суддя з'ясував чи укладав позивач договір про надання правової допомоги з адвокатом та які причини його неявки, на що Шатило О.В. повідомив, що договір укладений, однак цей договір знаходиться у адвоката, який ІНФОРМАЦІЯ_1, тому надати його суду не має можливості. Доказів про тимчасову непрацездатність адвоката позивач суду також не надав. Зазначені обставини підтверджуються копією технічного запису та журналу судового засідання, що відбулося 11 квітня 2014 року.

Згідно з частиною другою статті 169 Цивільного процесуального кодексу України (далі - ЦПК України), неявка представника в судове засідання без поважних причин або неповідомлення ним про причини неявки не є перешкодою для розгляду справи. За клопотанням сторони та з урахуванням обставин справи суд може відкласти її розгляд.

Оскільки позивачу у справі надавався час для отримання правової допомоги, однак його представник в судове засідання не з'явився, а будь-яких доказів про укладення з ним угоди про надання правової допомоги, як і доказів про поважність причин неявки, суду не надано, порушень права Шатила О.В. на правову допомогу та доступ до правосуддя суддя Чернов Д.Є. не допустив.

Окрім іншого, заявник вказував на те, що суддя під час розгляду справи принижував його гідність, допустивши образливі висловлювання та погрожуючи видалити Шатила О.В. із зали судового засідання.

За наслідком прослуховування технічних записів судових засідань, що відбулись 12 березня та 11 квітня 2014 року, встановлено, що в останньому засіданні Шатило О.В. допустив некоректне висловлювання на адресу представника позивача – ОСОБА_1, на що головуєчий суддя зробив йому зауваження та попередив про неприпустимість висловлювань, що свідчать про неповагу до сторони чи суду й про можливість видалення із залу судового засідання.

Крім того, суддя Чернов Д.Є. робив зауваження відповідачу з того приводу, що його доповнення стосувалися політичних поглядів і не мали ніякого відношення до предмету позову. На такі зауваження він відреагував не одразу, поставився до них вороже.

Частинами другою-четвертою статті 160 ЦПК України передбачено, що головуєчий керує ходом судового засідання, забезпечує додержання послідовності і порядку вчинення процесуальних дій, здійснення учасниками цивільного процесу їх процесуальних прав і виконання ними обов'язків, спрямовує судовий розгляд на забезпечення повного, всебічного та

об'єктивного з'ясування обставин справи, усуваючи із судового розгляду все, що не має істотного значення для вирішення справи. У разі виникнення заперечень у будь-кого з осіб, які беруть участь у справі, а також свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів щодо дій головуючого ці заперечення заносяться до журналу судового засідання і про їх прийняття чи відхилення суд постановляє ухвалу. Головуючий вживає необхідних заходів для забезпечення в судовому засіданні належного порядку.

Згідно з частиною третьою статті 162 ЦПК України, учасники цивільного процесу, а також інші особи, присутні в залі судового засідання, зобов'язані беззаперечно виконувати розпорядження головуючого, додержуватися в судовому засіданні встановленого порядку та утримуватися від будь-яких дій, що свідчать про явну зневагу до суду або встановлених в суді правил. За неповагу до суду винні особи притягаються до відповідальності, встановленої законом. Питання про притягнення особи до відповідальності за прояв неповаги до суду вирішується судом негайно після вчинення порушення, для чого у судовому засіданні із розгляду цивільної справи оголошується перерва.

Отже, головуючий суддя керує ходом судового засідання та вживає заходів щодо забезпечення у ньому порядку. Учасники цивільного процесу ж зобов'язані беззаперечно виконувати всі розпорядження головуючого.

Відповідно до статті 8 Кодексу суддівської етики, затвердженого XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року, суддя повинен здійснювати судочинство в межах та порядку, визначених процесуальним законом, і виявляти при цьому тактовність, ввічливість, витримку й повагу до учасників судового процесу та інших осіб.

Згідно з пунктом 6.6 Бангалорських принципів діяльності судді, затверджених Резолюцією економічної та соціальної ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23, суддя повинен дбати про підтримку порядку та додержання правил пристойності під час усіх судових розглядів.

Таким чином, дії судді Чернова Д.Є. на виконання положень процесуального закону, що полягають у висловленні ним зауважень стороні, спрямовані на забезпечення порядку в судовому засіданні і не свідчать про порушення ним правил суддівської етики.

Що стосується доводів заявника про необґрунтовану відмову у задоволенні всіх його клопотань, необхідно зазначити таке.

Рішенням Ірпінського міського суду Київської області від 11 квітня 2014 року позов задоволено частково. Стягнуто з Шатила О.В. 2689,79 гривень заборгованості по членським внескам та цільовим внескам з урахуванням інфляції, 3% річних та неустойки. Це рішення скасовано рішенням Апеляційного суду Київської області від 10 червня 2014 року, ухвалено нове про відмову у задоволенні позовних вимог. Однак, ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 1 жовтня 2014 року рішення суду апеляційної інстанції скасовано та передано на новий апеляційний розгляд.

Рішенням Апеляційного суду Київської області від 24 грудня 2014 року рішення Ірпінського міського суду Київської області від 11 квітня 2014 року

скасовано в частині стягнення з Шатила О.В. 3% річних та інфляційних витрат за період прострочення.

Таким чином, заявник скористався своїм правом на оскарження рішення від 11 квітня 2014 року в апеляційному та касаційному порядках, а тому мав можливість навести доводи щодо необґрунтованої відмови у задоволенні суддею Черновим Д.Є. його клопотань. Суди апеляційної та касаційної інстанції будь-яких порушень щодо розгляду клопотань Шатила О.В. не встановлено.

Комісія ж не є органом правосуддя та, відповідно до статей 124, 129 Конституції України, статей 5, 14 Закону, не вправі надавати правову оцінку судовим рішенням.

З огляду на зазначене, доводи заявника про позбавлення його можливості реалізувати право на правову допомогу та порушення Черновим Д.Є. правил суддівської етики свого підтвердження під час перевірки не знайшли.

Керуючись статтями 83-86, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Комісія, -

вирішила:

Відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Ірпінського міського суду Київської області Чернова Дмитра Євгеновича.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка